

Täysistunto

Keskiviikko 16.2.2022 klo 14.00—19.29

7. Hallituksen esitys eduskunnalle Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Singaporen tasavallan välillä tehdyn sijoitussuojasopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 6/2022 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään ulkoasiainvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Avaan keskustelun. Esittelypuheenvuoro, ministeri Skinnari, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.36 **Kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri Ville Skinnari** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyseessä on Euroopan unionin ja Singaporen välinen sijoitussuojasopimus, ja meille, Suomelle ja Euroopan unionille, Singapore on koostaan huolimatta erittäin tärkeä kauppakumppani. Singapore tukee lähtökohtaisesti sääntöpohjaista kansainvälistä järjestelmää sekä vapaakauppaa ja on siten meille oivallinen ehdokas nykyaikaisen kauppa- ja sijoitussopimuksen neuvottelemiseksi.

Näissä neuvotteluissa lähdettiin tavoittelemaan nykyaikaista ja laaja-alaista vapaakauppasopimusta, ja tässä tavoitteessa onnistuttiin hyvin. Neuvottelut saatiin päätökseen loka-kuussa 2014, ja lopputuloksena oli unionin yksinomaiseen toimivaltaan kuuluva sopimus. Unionin sisäinen toimivalta sijoitusten osalta ei kuitenkaan tuolloin ollut selkeä, ja Euroopan unionin tuomioistuimelta pyydettiin asiassa lausuntoa. Toukokuussa 2017 annetun lausunnon perusteella sopimus päätettiin jakaa kahdeksi erilliseksi sopimukseksi: unionin toimivaltaan kuuluvaksi vapaakauppasopimukseksi ja jaettuun toimivaltaan kuuluvaksi sijoitussuojasopimukseksi. Vapaakauppasopimus tuli voimaan marraskuussa 2019, kun taas jäsenmaiden kansallista ratifiointia edellyttävä sijoitussuojasopimus astuu voimaan sen jälkeen kun kaikki jäsenmaat ovat sen ratifioineet.

Singapore on myös Suomelle kaupallisesti merkittävä vienti- mutta myös kauttakulkuma. Maassa toimii aktiivisesti noin 70 suomalaisyritystä, jotka käyttävät maata lisäksi alustana ja astinlautana muualle Aasiaan, ja myös Finnairille Singapore on tässä merkittävä yhteys.

Vaikka Singaporeen ei kohdistu merkittäviä huolia, jos puhumme oikeusvaltioperiaatteen toteutumisesta, ja maan liiketoimintaympäristö on hyvä, niin voimme nykyaikaista sijoitussuojasopimusta pitää erinomaisena mallina ja esimerkkinä muille alueen valtioille. Sopimus sisältää kaikki merkittävät unionin ajamat sijoitussuojasopimusjärjestelmän uu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 10/2022 vp

distukset, mukaan lukien sääntelyoikeuden selkeän tunnustamisen ja sijoitusten kohtelua koskevien velvoitteiden tarkennukset. Myös riitojen ratkaisun riippumattomuutta ja avoimuutta on kehitetty, ja sille perustetaan uudistettu investointituomioistuinjärjestelmä, joka sisältää muutoksenhakumenettelyn. — Arvoisa puhemies, tässä lyhyesti. Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia esittelystä. — Edustaja Reijonen, olkaa hyvä.

16.39 Minna Reijonen ps: Arvoisa herra puhemies! Nyt käsittelemme tätä sopimusta, johonka tuo Singaporekin liittyy, ja on oikeastaan aika mielenkiintoista, miten usein tämä Singapore vilahtelee täällä ihan valiokunnissa ja eduskunnan istunnoissa. Jos ajattelee, niin kyllä Suomella on ainakin bisnespuolella ja talouspuolella varmasti oppimista tuosta kaupapamahdistista, missä tosiaan yrityselämä ja kauppa ja talous ja satamapuoli kukoistavat. Saa nyt nähdä, mitenkä tulevaisuudessa vielä nähdään, mitenkä suureksi tuo Singapore oikein tuleekaan. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Ovaska, olkaa hyvä.

16.40 Jouni Ovaska kesk: Arvoisa puhemies! Tämä on ihan merkittävä sopimus, ja on kuitenkin merkittävää, että saadaan tämä aikaiseksi hyödyttämään meidän yrityksiä, myöskin sitä sijoitustoimintaa. Mutta toivottavasti osaltaan, kun Singapore on nyt yhteydessä unionin ja toisaalta sitten jäsenvaltioiden kanssa, kun tekee näitä sopimuksia, se näkisi jollakin tavalla myös Suomen ehkä varteenotettavampana tai suurempana kumppanina näitä sopimuksia tehtäessä. Esimerkiksi korona-aikaan huomattiin, kun matkustusrajoituksia asetettiin, että Singapore suhtautui hyvin eri tavalla Euroopan unionin jäsenvaltioihin. Jos ajatellaan vaikka Saksaa, jolla varmasti on isoja kauppasuhteita Singaporen kanssa, niin, sanotaanko näin, että sieltä päästiin kulkemaan ja näitä hyödyntämään jopa tämmöisen pandemian aikaan. Kauppasuhteiden verukkeella pystyttiin kulkemaan ja tekemään erilaisia toimintoja, jotka taas suomalaisille tai suomalaisille yrityksille tai ihmisille, jotka Singaporessa asuvat ja kulkevat tätä väliä, eivät kuitenkaan olleet mahdollisia. Olemme pieni valtio, mutta toivottavasti myös EU:n kautta pystymme nyt sitten parantamaan otetta tässä myöskin taloudellisella saralla.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

16.41 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Singapore on varmasti Suomen kannalta erittäin tärkeä tulevaisuuden kasvualue. Singapore valtiona on kooltaan, väestöltään noin suurin piirtein Suomen kokoinen valtio, ja kaupunkivaltiona se toki, kun katsoo noita kuvia, mitä Singaporesta on meille välitetty, muistuttaa lähinnä ehkä New Yorkin keskustaa, valtavan korkeita pilvenpiirtäjiä. Bruttokansantuotteeltaan erittäin vauras valtio, joka kunnioittaa demokratiaa ja toimii tasavaltaperiaatteella, eli tässä tapauksessa ministeri Skinnari on ansiokkaasti tätä asiaa vienyt eteenpäin. Annan sille suuren arvon, että tällainen kauppasuhte on syntynyt ja saadaan nämä sijoitusuojasopimukset voimaan, jolloin mahdollinen kaupan kasvu ja liiketoiminnan kasvu ja yritysten toimintaedellytykset olennaisesti paranevat. Singapore on oikea suunta kehittyä, ja kannattaa muistaa, että sillä alueella on kasvupotentiaalia monelle muulle asialle ja Suomella varmaan on paljon hyvää

Pöytäkirjan asiakohta PTK 10/2022 vp

vietävää muun muassa huipputeknologian ja tämän paljon puhutun puhtaan teknologian viennissä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Skinnari, 2 minuuttia paikalta.

16.42 Kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri Ville Skinnari (vastauspuheen-vuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos edustajille arvokkaista sanoista ja varsin yhteisestä näkemyksestä siitä, että Singapore niin yhteistyökumppanina kuin kasvualustana Suomelle ja suomalaisille yrityksille on merkittävä, ja varmasti on myös näin, että voimme paljon oppia toisiltamme. Etenkin jos me katsotaan tutkimus-, kehitysrahoitusta, Singapore on yksi kansainvälinen onnistuja, yhdessä ehkä Israelin ja Suomen kanssa, ja tähän voi tietysti laskea Vironkin mukaan. Digitalisaatiokehitys on sellainen, että varmasti pystymme hyödyntämään toinen toisiamme.

Edustaja Ovaska aivan oikein tietysti puntaroi eurooppalaisia maita ja Saksan roolia. On ihan selvää, että liikenneyhteydet ovat todella tärkeitä, ja sen takia hallitus, ja tietysti allekirjoittanutkin, tekee kaikkensa, että Suomi on etulinjassa silloin, kun markkinat avautuvat erityisesti Aasian kasvumarkkinoilla, ja Finnairille Singapore on Japanin, Korean ja Kiinan lisäksi yksi avainmarkkina, ja tietysti Thaimaakin on hyvä siinä mainita.

Tietysti, kun katsotaan lukuja, niin paljon voimme parantaa: 70 yritystä, aktiivisia sellaisia, ei ole mielestäni kylliksi. Meidän tulisi tuplata, triplata se lukumäärä ja katsoa samalla, miten meidän korkeakouluja, miten meidän opiskelijavaihtoa ja ylipäätään sitä tietotaitoa, mitä meillä on, voidaan kehittää.

Kiitos yhteistyöstä eduskunnalle. Tämä on varmasti yksi niistä monista virstanpylväistä, mitä meidän tulee yhdessä ottaa, jotta luomme kestäväää kasvua niin kansainvälisesti kuin kotimaassa.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin ulkoasiainvaliokuntaan.